

Aquarius Alliance

Netwerkorganisatie voor natuurlijke duurzame land& tuinbouw, voeding & gezondheid

Aan: leden van de Vaste Kamercommissie voor de Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid (VKCLNV),

Onderwerp: voorbereiding gesprek 23 januari 2008, 15h.00 met als voorstel: bestuurlijke aanpassing in de mestwetgeving voor een periode van zeven jaar om het gebruik van organische stof voor bodemvoeding vrij te geven

Wageningen, 17 januari 2008

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor de Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid (VKCLNV),

Wij sturen u deze brief ter voorbereiding op het gesprek tussen de VKCLNV en Aquarius Alliance dat gepland staat op 23 januari in de Parlementsgebouwen te Den Haag.

Als vereniging van bij de landbouw en open ruimte betrokken boeren en adviseurs willen wij u in dit gesprek elementen aandragen, die kunnen leiden tot een historische beleidswijziging ten aanzien van het gebruik van organische stof in de landbouw en landschapsbeheer. Een beleidswijziging geheel in lijn met de beleidsdoelstellingen van Nederland (NL) en de Europese Unie (EU) t.a.v. reductie in CO₂-uitstoot en de productie van organische meststoffen door de landbouw. Ook strookt de gevraagde beleidswijziging met de inzichten uit het MINAS-beleid.

Als BV Nederland zijn we na/in deze evaluatieperiode van het mestbeleid in een uitgelezen positie om de bakens ingrijpend te verzetten en het Cradle to Cradle (C₂C) concept te integreren in onze landbouw. In het C₂C concept van William McDonough en Michael Braungart moet alle afval geschikt zijn als voedsel voor bodemleven, net als in de natuur. Afval mag niet meer worden hergebruikt in steeds laagwaardiger toepassingen (down cyclen), totdat niets anders overblijft dan het te verbranden (thermische recyclen tot CO₂) of te storten; in nieuw voorgestane werkwijzen heeft afval een functie als hoogwaardig voedsel in natuurlijke ketens (up cyclen).

Zo draagt "afval" bij tot een grotere opslag (buffering) van CO₂ in de bodem, vitalisering van de bodembiologie en uiteindelijk in vitale gewassen en gezondheid versterkend voedsel.

De mestoverschotten in NL en de EU hebben geleid tot een mineralenbeleid om deze overschotten terug te dringen. Het MINAS-beleid, is succesvol geweest en heeft haar beoogde effect gehad. Het heeft de spelers in het agrarisch en landschappelijk veld bewust gemaakt dat excessieve doseringen van mineralen het productievermogen van de bodem vernietigen en daarmee de landbouw, de natuur en uiteindelijk de voedselkwaliteit in het gedrang brengen. Daarmede ook de kwaliteit van bodem en grondwater in gevaar brengen.

De BV Nederland (en de EU) heeft na een periode van dit kwantitatief beleid ten aanzien van mineralenbeheer nu de kans om door te pakken en in te zetten op de kwalitatieve aspecten van bodemvoeding. Het aardige is dat zo meerdere vliegen in een klap kunnen worden gevangen:

1. Met een focus op de kwaliteitsaspecten van bodemvoeding zullen de landbouw, veehouderij, tuin-, bosbouw en natuurbeheer bijdragen tot het realiseren van de klimaatdoelstellingen (reductie van uitstoot van CO₂);
2. Door productie van organische meststoffen zal de afhankelijkheid van kunstmest, gewas- en dierbeschermingsmiddelen uit aardolie en aardgas verminderen. Dit alles wordt gerealiseerd door opbouw van humus in de bodem en een betere benutting van vegetatie op de bodem, de natuurlijke opslagplaatsen (sinks) van CO₂.

3. Uw beleid gaat zo van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’ waarbij de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk gelegd wordt; er is groot draagvlak bij de boeren voor zo’n aanpak, waarbij zij de natuurlijke kringloopssystemen kunnen benutten en versterken, en zij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen voor een goed beheer van bodem & water en gezonde dieren;
4. dit is een manier om via een natuurlijke manier duurzaamheid te bewerkstelligen! (dat was het advies van Klaas van Egmond, directeur RIVM, 2007)

Wat wij van u als Vaste Kamercommissie voor Landbouw vragen, is deze unieke kans tot integrale (her)ontwikkeling van de agrarische en landschapsbouw sector tot spil van de samenleving mogelijk te maken door een bestuurlijke aanpassing in de mestwetgeving voor een proefperiode van zeven jaar, waarin het gebruik van organische stof voor bodemvoeding wordt vrijgegeven.

Niet door te polderen en studieopdrachten te geven aan onderzoeks-commissies en -instituten om te onderzoeken of de verwachtingen realiseerbaar zijn.

Maar door gebruik te maken van de langjarige resultaten en ervaringen van de leden van de Vereniging tot Behoud van Boer en Bodem (door Balkenende in een toespraak geroemd), de PMOV-bedrijven, de diverse natuurcoöperaties (o.a. VEL en VANLA) en de onderwijs- en praktijkstudie-programma’s als “Jongleren met Mineralen” (landbouwpraktijkonderwijs), “Bedreven Bedrijven” in de provincie Drenthe en “Op Goede Gronden” in de provincie Groningen.

Leg de verantwoordelijkheid voor bodemvruchtbaarheid bij de gebruikers en beheerders en laat hen ongebreideld gebruikmaken van in de bovenstaande projecten ontwikkelde inzichten en technologieën door uitwisseling van informatie op gebruikersniveau. De kennis en ervaring zijn beschikbaar en de bereidheid tot verandering onder agrariërs en in het landbouw-onderwijs is groot.

De huidige mestwetgeving blokkeert namelijk iedere verbetering op het hergebruik (recycling) van koolstof in landbouw en natuurbeheer en de ontwikkeling van bio-energie.

Wij stellen voor in deze proefperiode van 7 jaar in de praktijk aan te tonen dat:

- in 2020 voldoende voedsel van een gezondheid versterkende kwaliteit is te produceren om de bevolking te voeden, met een lagere belasting van landbouwchemicaliën;
- door het biologisch activeren van de bodem integraal de uitspoelings- en emissienormen van de kaderrichtlijnen grond, grondwater en oppervlaktewater zijn te realiseren, bij gelijkblijvende opbrengsten en lagere kosten voor tractie en bodem- en gewasbescherming;
- Nederland zelfvoorzienend kan zijn in haar huishoudelijke energiebehoeften door productie van bio-energie uit reststoffen van de landbouw en voedingsmiddelenindustrie;
- de landbouw en landschapsonderhoud in hun natuurlijke rol schepper van geld uit zonlicht bijdragen tot evenwicht in regionale economieën (geïntegreerd reconstructiebeleid).

We willen dat doen met behulp van:

- het door VVBM ontwikkelde getuigschrift
- leergangen en praktijkstudieprogramma’s
- aansluiting bij EISA, het Europese netwerk voor duurzame geïntegreerde landbouwpraktijken, waarbij een aantal van onze partners als voorbeeld bedrijven gaan functioneren

tot slot:

We verwachten met deze brief voldoende perspectief te hebben aangedragen voor een integrale oplossing voor de klimaat- en milieudoelstellingen, als startpunt voor een

constructief gesprek over de mogelijkheden voor een bestuurlijke aanpassing /
beleidswijziging in de mestwetgeving.

Zonder een dergelijke beleidswijziging zal ons inziens de door dit kabinet beoogde
omschakeling naar het C₂C concept in het kader van reductie van CO₂-uitstoot en
aardoliegebruik voor productie van landbouwchemicaliën ons inziens niet realiseerbaar zijn.

Wij zien met belangstelling uit naar een constructief gesprek op 23 januari.

Met vriendelijke groet,

Mw. Ir.H.P. (Jelleke) de Nooy-Van Tol
directeur Aquarius Alliance

Bijlagen: (niet volledig, nader uit te werken bijvoorbeeld ook rapportages bedreven bedrijven en op Goede
Gronden toevoegen: krijg je wel direct de concurrenten in beeld vwb subsidiestromen (ECT LTONoord)

- Presentatie van de Aquarius Alliance en haar doelstellingen;
- Schema van de bereikte vermindering van de milieubelasting met mineralen over de periode 1996-2007,
door kringloop benadering, intelligent gebruik van koolstof in de melkveehouderij;
- Powerpoint presentatie van het Getuigschrift Natuurlijk Kringloopsysteem van de Vereniging tot
Behoud van Boer en Bodem (VBBM);
- Beknopte inleiding over de samenhang tussen het organische stofgehalte en de mineralenbalans in de
bodem en productie van vitale gewassen en gezondheid versterkende voeding.